

Israël est comparé aux rangées de vignes

Israël et les Nations

La vigne parmi les arbres

Le commentaire du Midrach compare Israël à une vigne et nous donne une série d'interprétations différentes de cette métaphore.

מדרש רבה, ויקרא רבה לו

"וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקֹב" (הה"ד (תהלים פ, ט): "גפן ממצרים תסיע" מה הגפן הזה אין נוטעין אותה במקום טרשים גדולין אלא בולשין אותה מתחתיה ואח"כ נוטעין אותה כך "תגרש גוים ותטעיה"

מה הגפן הזו כל שאתה מפנה תחתיה הרי היא משובחת כך הם ישראל פנית לפניהם כל מלך ואח"כ "ותשרש שרשיה ותמלא הארץ"

מה הגפן הזו אין נוטעין אותה ערבוביא אלא שורות שורות כך ישראל הם דגלים דגלים הה"ד (במדבר ב, ב) "איש על דגלו באותות לבית אבותם"

מה הגפן הזו נמוכה מכל האילנות ושולטת בכל האילנות כך הם ישראל נראים כאלו שפלים בעולם הזה אבל לעתיד לבא הן עתידין לירש מסוף העולם ועד סופו

מה הגפן הזו שרביט אחד יוצא ממנו ומכבש כמה אילנות כך ישראל צדיק אחד יוצא מהן ושולט מסוף העולם ועד סופו הה"ד (בראשית מב, ו) "ויוסף הוא השליט" (יהושע ו, כז) "ויהי ה' את יהושע" (דה"א יד, יז) "ויצא שם דוד בכל הארצות" (מ"א ה, א) "ושלמה היה מושל בכל הממלכות" (אסתר ט, ד) "כי גדול מרדכי בבית המלך"

מה הגפן הזו העלים שלה מכסין על האשכולות כך הם ישראל עמי הארץ שבהם מכסין על תלמידי חכמים

מה הגפן הזו יש בה אשכולות גדולות וקטנות הגדול מחבירו נראה כאלו נמוך מחבירו כך ישראל כל מי שאחד מהם יגע בתורה וגדול מחבירו בתורה נראה נמוך מחבירו

מה הגפן הזו טעונה ג' ברכות כך ישראל מתברכין בג' ברכות בכל יום "יברכך ה'" "יאר ה'" "ישא ה'"

מה הגפן הזו יש בה ענבים יש בה צמוקים כך ישראל יש בהם בעלי מקרא בעלי משנה בעלי תלמוד בעלי אגדה

מה גפן זו עולה על כל מסע ומסע כך ישראל סופרין על כל מלכות

מה גפן זו מדלין אותו על גבי ארזים גדולים כך ישראל שנאמר (תהלים פ, יא) "כסו הרים צלה"

Commentaire du Midrach Raba, Vayikra Rabba Chapitre 36

« Je me rappellerai de mon pacte conclu avec Jacob » : « Tu as fait émigrer une vigne de l'Égypte, et expulsé des nations pour la replanter » (Psaumes 80). De même que la vigne n'est pas plantée au milieu de grosses pierres mais on sonde au dessous du sol pour en casser les pierres et c'est après qu'on la plante, ainsi il est écrit dans les psaumes : « Tu as fait émigrer une vigne de l'Égypte, et expulsé des nations pour la replanter ».

A l'instar de la vigne, plus on déblaie en dessous plus la terre s'améliore, il en est ainsi pour le peuple d'Israël, tu as évacué les rois pour qu'ils puissent s'installer.

De la même façon que la vigne n'est pas placée au hasard, de même les tentes d'Israël étaient organisées en rangées selon le drapeau de chaque tribu : « Chaque homme selon le drapeau de la maison de son père » (Nombres 2, 2).

De la même façon que la vigne est la plus basse de tous les arbres et domine pourtant tous les autres arbres, ainsi Israël semble le être le peuple le plus misérable et pourtant dans les temps futurs ils seront amenés à hériter de la terre entière.

De la même façon que dans une vigne, une simple branche éclipse tous les arbres, ainsi dans le peuple d'Israël un seul homme juste peut en sortir et dominer le monde entier : « Et Joseph était le gouverneur » (Genèse 42), « C'est ainsi que l'Éternel assista Josué, et que sa renommée se répandit dans tout le pays. » (Josué 6), « David était renommé dans tous les pays » (Chroniques I, 14), « Le roi Salomon dominait tous les pays » (Rois I, 5), « Car Mardochee était une personne influente dans la maison du roi ».

De même que dans la vigne, les feuilles couvrent les grappes, de la même façon dans le peuple d'Israël c'est la classe inculte qui protège les érudits.

La vigne est pourvue de grosses et petites grappes et les plus grosses sont plus basses (à cause de leur pesanteur), de la même façon dans le peuple d'Israël plus quelqu'un peine pour acquérir de la Torah plus il s'efface devant les autres.

Tout comme la vigne requiert 3 sortes de bénédictions (lorsque on la consomme en tant que fruit, en tant que boisson non alcoolisée ou en tant que vin), de la même manière le peuple d'Israël a 3 bénédictions : « Dieu te bénis, t'éclaire et te porte ».

Tout comme la vigne peut produire des fruits frais ou des raisins secs, Israël possède des maîtres dans le domaine de la bible, de la michna, du talmud ou de la philosophie.

De la même manière que la vigne grandit sur des tuteurs, Israël est présent dans tous les royaumes.

De la même façon que la vigne pousse sur des grands cèdres ainsi Israël est aidé par de grands cèdres (les pays qui le soutienne) : « Les montagnes furent couvertes de son ombrage, ses branches égalèrent les cèdres de Dieu ».

Sources :

http://he.wikisource.org/wiki/%D7%95%D7%99%D7%A7%D7%A8%D7%90_%D7%A8%D7%91%D7%94_%D7%9C%D7%95